

РЕШЕНИЕ

№ 563

гр. Варна, 05.05.2022 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

ОКРЪЖЕН СЪД – ВАРНА, III СЪСТАВ, в публично заседание на
тринадесети април през две хиляди двадесет и втора година в следния състав:

Председател: Даниела Ил. Писарова

Членове: Светлана Тодорова
Цветелина Г. Хекимова

при участието на секретаря Дарина Б. Баева
като разгледа докладваното от Цветелина Г. Хекимова Въззивно гражданско
дело № 20223100500372 по описа за 2022 година

за да се произнесе, взе предвид следното:

Образувано е по въззивна жалба вх. №52221/17.12.2021г. от ЗК „Дженерали
Застраховане” АД, ЕИК 030269049, със седалище гр. София срещу решение
№1827/26.11.2021г. по гр.д. №6428/2021г. на ВРС, 10 състав, с което е уважен иска на ИС.
ЛЮДМ. ИС., ЕГН *****, за сумата от 6267,26 лв. (шест хиляди двеста шестдесет и
седем лева и двадесет и шест стотинки), представляваща действителната стойност на
мотоциклет „Ямаха ***“, с рег. номер * **** *, предвид наличие на тотална щета, поради
настъпило застрахователно събитие на 30.09.2020г., а именно ПТП по вина на водача на л.а.
„Дачия Логан“ с рег. номер ** **** * Д.П.С., от което са причинени вреди на мотоциклет
„Ямаха ***“, с рег. номер * **** *, изразяващи се в увреждане на джанта предна, диск
спирачен преден ляв, диск спирачен среден десен, амортизатор преден ляв, амортизатор
преден десен, фар ляв, фар десен, резервоар гориво, радиатор воден, рама, калник преден,
мигач преден десен, спойлер преден, ПВЦ основа спойлер преден и колектор десен на
ауспух, ведно със законната лихва върху главницата от датата на подаване на исковата
молба в съда – 29.04.2021г. до окончателното изплащане на задължението.

В жалбата се твърди, че решението е неправилно, незаконосъобразно,
постановено при нарушение на материалния и процесуалния закон. Твърди се, че съдът е
формирал неправилни изводи относно механизма на ПТП, както и наличието на причинно-
следствена връзка с настъпилите щети. Сочи се също, че не са били налице предпоставките

за уважаване на иска при хипотеза на тотална щета поради липсата на предпоставките за това. Твърди се също неправилност на извода на съда относно действителната пазарна стойност на процесния мотоциклет.

В жалбата е направено доказателствено искане – да се изиска за прилагане преписка №13987/2020г. по описа на РП – Варна, както и информация от Сектор „Пътна полиция“ при ОД на МВР – Варна относно етапа на развитие на ДП №369/2020г.

В срока по чл. 263 ГПК, е депозиран писмен отговор от въззиваемата страна ИС. ЛЮДМ. ИС., чрез адв. Й.А., с който жалбата се оспорва като неоснователна, като се сочи, че механизмът на ПТП е установен от приетата по делото САТЕ, както и наличието на тотална щета. Доказателствени искания не са направени.

За да се произнесе по спора, Варненски Окръжен съд съобрази следното:

Предявен е пред първоинстанционния съд иск с правно основание чл.432 от КЗ от ИС. ЛЮДМ. ИС., ЕГН *****, чрез адв. Й.А., срещу „Дженерали Застраховане” АД, ЕИК 030269049, със седалище и адрес на управление гр. София, за заплащане в полза на ищеца сумата от 6267,26 лв. като действителна стойност на мотоциклет „Ямаха ****“, с рег. номер * **** *, поради настъпило застрахователно събитие на 30.09.2020г., от което са причинени вреди на мотоциклет „Ямаха ****“, с рег. номер * **** *, довели до тотална щета, изразяващи се в увреждане на джантата предна, диск спирачен преден ляв, диск спирачен среден десен, амортизатор преден ляв, амортизатор преден десен, фар ляв, фар десен, резервоар гориво, радиатор воден, рама, калник преден, мигач преден десен, спойлер преден, ПВЦ основа спойлер преден и колектор десен на ауспук, ведно със законната лихва върху главницата от подаване на исковата молба в съда до окончателното изплащане на задължението.

В исковата молба се твърди, че на 30.09.2020г., около 09:45ч., в гр. Варна, на кръстовището между бул. „Република“ и бул. „Сливница“ до номер 18 при управление на личния си мотоциклет „Ямаха“ ***, с рег. номер * **** *, ищецът претърпял ПТП с л.а. „Дачия Логан“, с рег. номер ** **** **, управляван от Д.С.. На кръстовището на бул. „Република“ и „Сливница“ водачът на лекия автомобил предприел маневра завой наляво, като не пропуснал ищеца и станал причина за настъпване на ПТП. За настъпилото ПТП бил съставен констативен протокол за ПТП с пострадали лица. Лекият автомобил на виновния водач бил застрахован по застраховка „ГО“ при ответното дружество, поради което дружеството било уведомено и извършило оглед на мотоциклета, изготвило снимков материал и съставило опис – заключение за вреди. През м. март 2021г. ответникът уведомил ищеца, че е налице тотална щета и следва да прекрати регистрацията на мотоциклета. На 15.03.2021г. регистрацията била прекратена. На 30.03.2021г. ответникът отказал да изплати действителната стойност на мотоциклета.

В срока по чл. 131 ГПК е депозиран писмен отговор на исковата молба от ответника „Дженерали Застраховане” АД, ЕИК 030269049. Оспорва се предявения иск по основание и размер, оспорват се и твърденията на ищеца в ИМ. Сочи се, че по искането на

ищеца за заплащане на застрахователно обезщетение е постановен отказ поради липсата на данни за ПТП от обективен източник и представени документи. В условията на евентуалност се твърди наличие на съпричиняване, като и двамата водачи са наруши ЗДвП. Сочи се, че ищецът е управлявал своя мотоциклет с превишена скорост, несъобразена с пътните условия, която не му е позволила да реагира адекватно. Оспорва се механизма на ПТП.

Съдът, след съвкупна преценка на събраните по делото доказателства и като съобрази предметните предели на въззивното производство, очертани в жалбата и отговора, приема за установено от фактическа и правна страна следното:

Не се спори между страните относно наличието на договор за застраховка „Гражданска отговорност“, обективиран в застрахователна полица №*****, от която се установява, че през периода от 29.06.2020г. до 28.06.2021г. за л.а. „Дачия“ с рег. номер ** **** ** е била действаща застраховка „Гражданска отговорност“.

От представения по делото констативен протокол за ПТП с пострадали лица № 1361 от 30.09.2020г. се установява, че на посочената дата е настъпило ПТП с участието на л.а. „Дачия Логан“ и мотоциклет „Ямаха ****“.

С решение №426 от 28.07.2021г. по АНД №2504 по описа за 2021г. на ВРС обвиняемата Д.П.С. е призната за виновна в това, че на 30.09.2020г. в гр.Варна, на кръстовището на бул.„Сливница“ и бул.„Република“, при управление на МПС – лек автомобил марка „Дачия“, модел „Логан“ с рег.№ ** **** **, е нарушила правилата за движение по пътищата, а именно разпоредбите на чл.5, ал.2, т.1 и чл.37, ал.1 от ЗДвП, като при завиване наляво не пропуснала насрещно движещия се мотоциклет марка „Ямаха“, модел „****“ с рег.№*****, управляван от пострадалия ИС. ЛЮДМ. ИС., реализирала ПТП и по непредпазливост причинила средна телесна повреда на ИС. ЛЮДМ. ИС., престъпление по чл.343, ал.1, б.„Б“, вр.чл.342, ал.1 от НК.

От представеното по делото опис-заключение от 24.02.2022г. се установява, че застрахователят е уведомен за настъпило застрахователно събитие, извършен е оглед на автомобила и е съставен опис, в който като увредени детайли са посочени джантата предна, диск спирачки преден, амортизатор преден, фар, резервоар гориво, радиатор воден, рама двигател, калник преден, мигач преден десен, спойлер преден, ПВЦ основа спойлер преден, коректор десен на ауспук.

По делото е назначена и изслушана съдебно-автотехническа експертиза, от заключението по която се установява, че на 30.09.2020г., около 09:20ч., на кръстовището на бул. „Сливница“ и бул. „Република“. Лекият автомобил „Дачия Логан“ се е движил по бул. „Сливница“, посока от Изток към Запад, в платното за движение, предвидено в тази посока, в лява лента, предвидена за извършване на маневра завой наляво в кръстовището с бул. „Република“. След навлизане в кръстовището и на двете превозни средства, когато лек автомобил „Дачия“ е навлязъл изцяло в продължението на лентата за движение на ищеца, настъпва удар между тях, с материални щети по МПС и телесни увреждания по ищеца. За

л.а. щетите са в дясна странична част. Щетите за мотоциклета са в неговата предна част. Реалният и възможен механизъм е следният – пряк контакт между две превозни средства, разположени перпендикулярно едно спрямо друго, при което едното превозно средство извършва маневра завой наляво и пресича траекторията на движение на другото превозно средство. Претърпените щети са същите, описани в опис – заключение за вреди на МПС, приложен по делото. Общата стойност на щетите на процесното МПС по средни пазарни цени към датата на събитието, преценени съобразно цените в сервизи, притежаващи европейски сертификат за качество, вещото лице е определило в размер на 17 557,28 лв. Според вещото лице средната пазарна стойност на аналогичен на процесния мотоциклет е в размер на 5900,00 лв., но поради изминалото време завишава цената със 7% - т.е. към момента е 6300,00 лв. Налице е причинно – следствена връзка между процесното ПТП и настъпилите вреди за мотоциклет „Ямаха“. Не са налице обективни данни за установяване скоростта на движение на мотоциклета преди и в момента на събитието. Ударът е настъпил в пресечната точка на траекториите на движение на двете превозни средства, в лентата за движение на мотоциклета, като лекият автомобил е бил разположен почти перпендикулярно спрямо посоката на движение на мотоциклета, т.е. е бил започнал извършване на маневрата завой наляво. По отношение на мотоциклет „Ямаха“ вещото лице е установило тотална щета. Сборът на стойността на всички увредени части надвишава многократно действителната стойност на увреденото МПС. Стойността на мотоциклета, ако бъде даден за скрап, би била 32,74 лв.

Въззивната жалба е подадена в срока по чл. 259, ал. 2 от ГПК, от надлежно легитимирана страна, срещу подлежащ на обжалване съдебен акт, поради което е процесуално допустима и следва да бъде разгледана по същество.

Съгласно разпоредбата на чл. 269 ГПК въззивният съд се произнася служебно по валидността на решението, а по допустимостта - в обжалваната му част, като по останалите въпроси той е ограничен от посоченото в жалбата. В рамките на тази проверка настоящият състав намира предявения иск с правно основание **чл.432, ал.1 КЗ** за процесуално допустим, поради което и дължи произнасяне по същество на спора.

Основателността на предявения иск с правно основание **чл.432, ал.1 КЗ** се предполага от доказване наличието на застрахователно правоотношение между ищцовото дружество и ответника, настъпване на застрахователно събитие, за което се претендира обезщетение, вида и характера на вредите и размера на дължимото обезщетение. В настоящия случай при липса на спор относно наличието на застрахователно правоотношение спорни са останалите елементи от правопораждащия фактически състав. Поддържаните във въззивната жалба възражения са за съпричиняване от страна на ищцата и относно размера на претенцията, като се сочи, че предвид възрастта на мотоциклета и високата амортизация следва да се възприеме стойността за ремонт в несертифицирани сервизи.

Влязлото в сила решение по чл. 78а НК е задължително за гражданския съд,

разглеждащ гражданските последици от деянието, относно това дали то е извършено, неговата противоправност и виновността на дееца. /Решение № 47 от 23.04.2012 г. на ВКС по т. д. № 340/2011 г., I т. о., ТК/ В настоящия случай с влязлото в сила решение по АНД №2504 по описа за 2021г. на ВРС, с което Д.С. е призната за виновна в извършването на престъпление по чл.343, ал.1, б."Б", пр.2 от НК, като нарушила разпоредбите на чл.5, ал.2, т.1 и чл.37, ал.1 от ЗДвП и реализирала ПТП на 30.09.2020г. в гр.Варна, на кръстовището на бул."Сливница" и бул."Република", при управление на МПС – лек автомобил марка „Дачия“, модел „Логан“ с рег.№ ** **** **, с което по непредпазливост причинила на И.И. средна телесна повреда.

При наличието в случая на влязло в сила решение на наказателния съд, въз основа на което за установено се приема извършване на деянието, неговата противоправност и виновността на дееца, на доказване подлежат причинените имуществени вреди и техния размер, както и причинна връзка между деянието и вредоносния резултат.

Вследствие на произшествието пострадалият мотоциклет е претърпял вреди, които са описани в представените по делото описи на щетите и остойностени от вещото лице по назначената САТЕ. За ангажиране отговорността на застрахователя по сключена задължителна застраховка "гражданска отговорност" на водач на МПС за вреди, причинени на трето лице извън автомобила, е необходимо ищецът да установи, че причинените му вреди, чието обезщетяване претендира, са пряк резултат от противоправното поведение на застрахованото лице. В случая причинната връзка се установява от констативния протокол и заключението на вещото лице.

При така събраните по делото и обсъдени по-горе доказателства съдът намира, че в случая се установяват всички елементи от фактическия състав на чл.45 ЗЗД по отношение на деликвента, ползващ се от клаузите на застраховка "гражданска отговорност", а именно извършено виновно противоправно деяние, причинна връзка между деянието и вредоносния резултат – повреди на мотоциклета, собственост на ищеца в резултат от настъпилото на 30.09.2020г. пътнотранспортно произшествие. Налице е основанието на чл.45 ЗЗД, за да се ангажира гражданската отговорност на деликвента за причинените от него вреди на ищеца, съответно и функционално обусловената отговорност на застрахователя по застраховка "гражданска отговорност".

От заключението на вещото лице, прието в първоинстанционното производство, се установява вида на щетите, както и размера на средствата, необходими за възстановяване на мотоциклета в общо размер на 17557,28 лв. Пазарната стойност на увредения автомобил е определена от вещото лице към датата на ПТП в размер на 6300 лева. Вещото лице е изчислило цената, която би могла да се получи при предаване на автомобила за скрап – 32,74 лв.

Предвид изложеното и като съобрази трайната практика на ВКС, настоящият състав счита, че при съдебно предявена претенция за заплащане на застрахователно обезщетение съдът следва да определи застрахователното обезщетение по действителната стойност на вредата към момента на настъпване на застрахователното събитие съгласно чл.

208 от КЗ /отм./, като ползва заключение на вещо лице, без да е обвързан при кредитирането му да проверява дали не се надвишават минималните размери по Методиката към Наредба № 24/08.03.2006 г. на КНФ.

Размерът на реалната стойност на вредата следва да се определи по пазарни цени, съобразно нормата на чл. 429 КЗ във връзка с чл. 400, ал.1 КЗ във вр. с ал. 3, като последната изрично урежда, че когато между страните по застрахователен договор не е уговорено друго, обезщетението се дължи по действителна стойност на увреденото имущество. За такава се смята стойността, срещу която вместо него може да се купи друго със същото качество, т.е. по пазарната му стойност. Обезщетението не може да надвишава действителната /при пълна увреда/, т. е. стойността, срещу която вместо застрахованото имущество може да се купи друго със същото качество, в това число всички присъщи разходи за доставка, строителство, монтаж и други, без прилагане на обезценка - чл. 400, ал.2 от КЗ.

С оглед определените от вещите лица стойности в случая се установява, че към момента на ПТП е била налице тотална щета, тъй като независимо дали се влагат оригинални или алтернативни части и дали ремонтът се извършва в сертифицирани сервиси, възстановителната стойност превишава 70% от пазарната стойност на автомобила. Поради това обезщетението следва да бъде в размер на стойността на цялата вещ, с което увреденият би могъл да си купи друга със същото качество. В този размер би отговарял и деликвентът спрямо увреденото лице по правилата на чл. 45 ЗЗД. Относно действителната стойност на вещта към момента на увреждането въззивният съд приема сумата, посочена от вещото лице в размер на 6300 лева в заключението, прието пред първоинстанционния съд.

Възраженията във въззивната жалба относно определената от вещото лице стойност се явяват неоснователни, доколкото заключението не е оспорено своевременно пред първата инстанция, а исканите във въззивната жалба доказателства не са във връзка с установяване на действителната стойност. Математически невярно е и твърдението във въззивната жалба, че средната пазарна стойност е изчислена в заключението погрешно, а именно че средноаритметичната стойност на числата 3800, 7000 и 7200 е 3800, а не 5900, както е посочило вещото лице.

Не следва да се приспада допълнително и сумата от евентуално запазени части на автомобила. Стойността на тези части не може да бъде посочена и установена понастоящем, както е посочено в заключението на вещото лице. В случая са представени по делото доказателства за deregистрация на процесния мотоциклет.

Възражението за съпричиняване, релевирано своевременно от ответната страна, се явява неоснователно. Съобразно последователно формираната практика на ВКС по реда на чл. 290 ГПК, във всички случаи приносът на пострадалия следва да бъде не само надлежно релевиран от застрахователя чрез защитно възражение пред съда, но и да бъде доказан по категоричен начин при условията на пълно и главно доказване от страната, която го е въвела. В настоящия случай твърдението, че ищецът се е движил с несъобразена

скорост, не се установява от ангажираните по делото доказателства.

Съобразно изложените мотиви и предвид съвпадане на изводите на въззивния съд с тези на първоинстанционния, съдът намира, че обжалваното решение следва да се потвърди изцяло.

С оглед изхода от спора пред въззивния съд, разноси за въззивното производство се следват само на въззиваемата страна в размер на 770 лв. адвокатско възнаграждение съобразно отправеното от проц.представител искане и представен договор за правна защита.

Мотивиран от гореизложеното и на осн.чл.272 от ГПК, съдът

РЕШИ:

ПОТВЪРЖДАВА решение №1827/26.11.2021г. по гр.д. №20213110106428/2021г. на ВРС, 10 състав.

ОСЪЖДА „Дженерали Застраховане” АД, ЕИК 030269049, със седалище гр. София ДА ЗАПЛАТИ на ИС. ЛЮДМ. ИС., ЕГН *****, гр. Варна, сумата от 770 лева (седемстотин и седемдесет лева), представляващи адв. възнаграждение, на основание чл.78, ал.1 от ГПК.

РЕШЕНИЕТО подлежи на обжалване пред ВКС в едномесечен срок от връчването му на страните, на основание чл.280, ал.3, т.1 от ГПК.

Председател: _____

Членове:

1. _____

2. _____